

Trichomoniáza (*Trichomoniasis*)

Autor: Andrea Hlavicová

Výskyt

Trichomoniáza je zánětlivé onemocnění, které patří mezi sexuálně přenosné nemoci. Jedná se o nejčastější parazitární onemocnění pochvy. Způsobuje akutní zánět poševní sliznice a močové trubice.

Trichomoniáza častěji postihuje ženy v reprodukčním věku, ve věku 15 až 35 let postihuje až 20 % populace. U osob s rizikovým chováním zejména prostitutek a vysoce promiskuitních osob, přesahuje výskyt 50 %. Podle WHO se předpokládá počet nálezů bičenky poševní na 180 miliónů případů ročně, přičemž asi v 50 % nedojde k rozvoji trichomoniázy. Aktuálně je nakaženo 160 miliónů lidí.

Příčiny vzniku onemocnění

Onemocnění způsobuje anaerobní čtyřbičíkatý parazitický prvok *bičenka poševní* (*Trichomonas vaginalis*) s kosmopolitním výskytem.

Obr.1, obr.2 *Trichomonas vaginalis*

<http://www.huidziekten.nl/afbeeldingen/soa/trichomonas-vaginalis-1.jpg>

<http://www.gymkh.cz/student/biologie/nemecek/Prvoci/Bi%C4%8Denka%20po%C5%A1evn%C3%AD.bmp>

Bičenka poševní žije v urogenitální soustavě člověka. Živí se bakteriemi, buněčným detritem a erythrocyty. Rozmnožuje se speciálním mitotickým dělením, které označujeme jako kryptopleuromitózu. Infekčním stádiem je trofozoit. Parazit nevytváří cysty, je tedy schopný přežít 24 hodin v moči, spermatu nebo vodě.

Přenos bičenky je přímý, z hostitele na hostitele (bez toho, aniž by parazit prodělal vývoj ve vnějším prostředí). K přenosu dochází výhradně nechráněným pohlavním stykem. Zdrojem nákazy bývají převážně muži, a to vzhledem k tomu, že mají bezpříznakový průběh nemoci a ani o ní nevědí. Výjimečně se člověk může nakazit i jinak, pokud dojde k naprostému zanedbání hygieny. Vzácný je i přenos vodou v bazénech, kde prvek může několik hodin přežívat.

Hlavní příznaky

Prvek žije v pochvě a močové trubici, kde způsobuje zánět pochvy – *vaginitida* a zánět močové trubice – *uretritida*. K prvním projevům dochází 4. – 14. den po infekci.

U žen se projevuje především výtokem a rozvratem poševní mikroflóry. Výtok bývá nejčastěji zpeněný, řídký, zásaditý a nasládlý. Dále dochází ke zduření a zarudnutí poševního vchodu a jasné červenému zbarvení sliznice. Může se objevit také bolest při pohlavním styku a silné svědění poševního vchodu. Trichomoniáza se může opakovat, zejména v těhotenství a způsobovat tak předčasný porod. Neléčený zánět může skončit i sterilitou.

U mužů je průběh nemoci mírnější nebo bezpříznakový. Může však postihovat i prostatu, semenné vajíčky a močovou trubici. Mezi hlavní klinické příznaky patří obtíže při močení.

Vyšetření

Diagnóza trichomoniázy je většinou založená na mikroskopickém průkazu živé bičenky z vaginálního stěru poševního sekretu u ženy, u muže ze stěru z močové trubice. Jinou šetrnější metodou je také kultivační vyšetření.

Léčba

K léčbě se využívá *metronidazol* a *ornidazol*. *Metronidazol* je však kontraindikován u těhotných žen. Při léčbě trichomoniázy jsou léčeni i sexuální partneři nemocných (mohli by být asymptomaticí přenašeči). Po prodělání nemoci nevzniká imunita.

Obr.3 Metronidazol

http://nhathuocviet.vn/data/items/1444/metronidazol-stada-400mg_2721132221.jpg

Komplikace

Jak už jsem uvedla výše, mezi komplikace u těhotných žen patří především předčasný porod, ale také narození dítěte s velmi nízkou porodní váhou. Neléčená nebo dlouhodobě trvající trichomoniáza vede k vyššímu výskytu pánevní zánětlivé nemoci u žen nebo chronickému zánětu prostaty u mužů. V nejzávažnějších případech nemoc končí sterilitou.

Praktické rady pro pacienta

Jedinou prevencí je používání kondomu při sexuálním styku. Důležité je také dodržovat základní hygienické zásady a vyhýbat se promiskuitnímu stylu života.

Literatura:

1. Anonymous, <http://cs.medixa.org/nemoci/trichomoniaza>. Přečteno 9.3.2015.
2. Anonymous, http://cs.wikipedia.org/wiki/Bi%C4%8Denka_po%C5%A1evn%C3%AD#V.C3.BDskyt. Přečteno 9.3.2015
3. Anonymous, <http://cs.wikipedia.org/wiki/Trichomoni%C3%A1za>. Přečteno 9.3.2015